

Pelle Berglunds bok "Spionfallet Ströberg"

Recension nr 1

Flygofficeren Bertil Ströberg drogs 1983 in i en händelsekedja, som resulterade i att han anklagades, dömdes och avtjänade straff för spioneri. Allt gick så fort och hela förloppet kändes helt fel och märkligt. Bevis för brott kunde inte framläggas men en dominant åklagare fabricerade ytterst bristfälliga indicier.

En lam försvarare kunde inte bemöta situationen varför domstolen föll till föga och ansåg att landsförräderi förelåg utan att ett enda bevis hade presenterats. Hos vissa i domstolen fanns dock civilkuraget att framhärda att brott inte kunde styrkas.

Efter mer än 25 år och efter påtryckningar blir arkiv begränsat öppna för reportrar och författare.

Då och först då kommer sanningar i dagen!

Det visade sig att åtskilligt material som talade till BS fördel hade undanhållits domstolarna, varför dessa fördes bakom ljuset. Vem orsakade detta?

Författaren Pelle Berglund intresserade sig för fallet Ströberg eftersom det var så märkligt och motsägelsefullt samt ville komma fram till en sanning så långt det var möjligt. Efter omfattande arkivforskning och intervjuer har PB lyckats suveränt bra med ett historiskt dokument över ett rättsfall som för sin tid var ett justitiemord.

Frågetecknen hopar sig på löpande band.

Varför sände polska ambassaden brevet till UD beträffande erbjudandet om militär information? Fanns det en underliggande orsak? Varför tillfördes utredningen inte de fakta att polske militärattachén vid samma tid telefonledes erbjöds militära hemligheter?

Det allra viktigaste av allt var, varför var det så bråttom att gripa BS och därmed åsidosätta den arbetsmetodik SÄPO brukade tillämpa? På så vis missades bevis och aktörer i en som man trodde begynnande spionhärva!

Bevis kunde aldrig framläggas för BS skuld och i skenet av alla nya fakta som kommit i dagen, fjärmar sig den skulden ytterligare. Hur var det möjligt att dribbla så med sanningen och verkligheten dvs att undanhålla fakta?

En skugga faller synbarligen över SÄPO.

PB har på ett fängslande sätt berört hela processen omkring BS. För den oinvigde eller den redan påläste i fallet, är boken en högtintressant faktabank. PB viker sig inte utan rättframt pekar på underligheter samt klarlägger sakförhållanden.

När man har läst boken slås man av att hela processen mot BS var "Ett välregisserat drama med förutbestämd utgång!" Man får känslan av att "Det var bestämt på förhand att BS skulle offras/sättas dit".

Processen mot BS var inte medborgartrygg!

Domstol, åklagare och försvarare har nu till sist hela fallet Bertil Ströberg som i en liten ask genom denna bok! En bok som starkt ifrågasätter den orättmätiga domen mot BS, som mot sitt nekande och utan bevis dömdes för landsförräderi.

Ett sådant brott skall åtminstone innehålla någon form av bevis!

- Men var fanns dessa?
- Det fanns inga!
- Det var en fars från början till slut!

Ingemar Olsson

Recension nr 2

Pelle Berglund har i sin bok "Spionfallet Ströberg" verkligen gått på djupet och kontrollerat tiotusentals sidor av de handlingar som finns i ärendet. Dessutom begärt och fått frisläppt handlingar som varit hemligstämplade.

Attans vilken omfattande undersökning och sammanfattning han utfört. Bravo !

Han presenterar sin bok på ett sätt som är både lättläst och begripligt. I ett juridiskt ämne som i sig själv normalt är obegripligt för många av oss.

Sidorna avverkas i rask takt, men så kommer en vinkling i texten som gör att man studsar och får gå tillbaka och kontrollera. Och många läsare studsar nog hela tiden. Hur kunde detta ske?

Ahá, var det så det var! Och sedan bär det iväg igen . . .

Vi är några aktiva tillskyndare i Bertil Ströbergs strävan att få upprättelse. Vi anser oss verkligen vara initierade i ärendet och som i boken ser att vi får ytterligare bekräftelse på att vi hela tiden varit inne på rätt spår.

Pelle Berglund tillför dessutom en del egna hypoteser om vad som kan ha skett och utvecklar dessa på ett intressant sätt. Detta gör att läsaren verkligen tänker till och kanske börjar analysera sina tidigare ståndpunkter.

Hela fallet är ju ytterst märkligt och ett mycket tveksamt agerande av vissa personer, myndigheter och våra juridiska organ. Kanske var de styrda av det rådande kalla kriget i Europa och Sverige var ju inbegripit i detta.

Under bokmässan i Göteborg har boken även beställts till bl. a militära enheter i stort antal och som visar att bokens ämne med stor säkerhet kommer att penetreras under lång tid framöver.

Vi får verkligen hoppas att någon/några vid HD gör sig mödan att läsa denna kvalificerat viktiga bok.

Vi alla väntar nu på att HD skall komma till skott och verkligen visa vad de går. Vi tillskyndare förstår inte hur HD skall kunna undgå att ge Bertil Ströberg upprättelse.

Allt annat skulle vara en skamfläck för det svenska rättsväsendet och ge allmoge i Sverige och utländska läsare (för de är många !) en helt annan bild av hur våra domstolar fungerar.

Pelle Berglunds bok är i en klass för sig !

Folke Hellbom

Recension nr 3

Med bakgrund av Ingemars och Folkes recensioner är det i sak inte mycket att tillägga mer än att jag till fullo stödjer vad dessa herrar skrivit.

Boken är något som alla tvehågsna i fallet måste läsa. Inom Flygvapnet finns det många som envist kopplat skuldfrågan till Bertils beteende.

Officerare, ofta på höga nivåer, har hört från någon (läs Säpo) att Bertil fullständigt rasat ihop vid gripandet på postkontoret – då måste han ju vara skyldig.

Någon precisering har aldrig presenterats av dessa officerare.

Nu visar källorna att dessa rykten varit rena nonsens. Skäms på er som spritt desamma!

Källmaterialet visar också att de poliser som skrev ner sina iakttagelser vid gripandet hade en annan uppfattning av händelseförloppet vid rättegången några veckor senare.

Vem inom Säpo såg till att deras berättelser skulle passa in i åklagarens beskrivning? Detta är bara en liten del av Säpos alla märkliga och ibland också brottsliga handlingar i Ströbergs fall.

Min uppmaning är att alla som har lite känsla för rätt och rättvisa måste läsa Pelle Berglunds bok.

Jag riktar en särskild uppmaning till dåvarande Chefen för Flygvapnet Sven-Olof Olson, som istället för att ge Ströberg sitt stöd lät sig luras av dåvarande chefen för Försvarsstabens Säkerhetstjänst Lennart Borg.

Tänk om han bara lyssnat på sin egen säkerhetschef Ingemar Strandberg.

Kjell Högkil

Recension nr 4

Pelle Berglunds bok väcker många, rimliga tvivel kring Bertil Ströbergs skuld

I brottmål ligger bevisbördan på åklagaren. Åklagaren har att visa att den omständighet han gör gällande skall vara ställd utom rimligt tvivel för att straffprocessens beviskrav skall anses uppfyllt.

Wilhelm Unge, chefsanalytiker vid SÄPO, har i P1:s Tendens sagt:

"Vi måste hålla oss till lagparagraferna. Kan vi som utredande verktyg för åklagaren bevisa att spioneri har begåtts och att rikets säkerhet har skadats då är det spioneri. Kan vi inte det då, är det inte spioneri. "

Pelle Berglunds faktaspäckade bok om Ströbergfallet gör att väldigt många tvivel kring Ströbergs skuld väcks och som läsare tvivlar man starkt på om lagparagraferna, som Wilhelm Unge talar om härovan, verkligen åtlyddes 1983 då Ströberg stod anklagad för spioneri och sedermera också dömdes som skyldig av domstolen.

Pelle Berglunds bok öppnar för många nya perspektiv på vad som kan ha skett bakom alla dessa hemliga polisiära, militära, politiska och diplomatiska dörrar och det borde väl kanske vara tillräckligt för HD:s ledamöter, förutom Bertils kollegor, släkt och vänner, att också börja tvivla på om Bertil Ströberg var skyldig till spioneri "bortom allt rimligt tvivel"?

Att Sverige inte förhöll sig neutralt och alliansfritt under kalla kriget, och inte heller varken betraktades eller behandlades som en neutral nation av Warszawapakten, är väl dessutom numera en ganska så etablerad sanning som naturligtvis också måste vägas in i bedömningen av Ströbergs skuld respektive oskuld kan jag tänka.

Förutom att man önskar att HD:s ledamöter läser Pelle Berglunds bok skulle man ju också gärna vilja rekommendera rätten att läsa en artikel skriven av historikern Peter Englund som publicerades år 2000 i DN som handlar om just det ytterst farliga året 1983, då världen en september natt nästan höll på att gå under pga. av de starka spänningarna mellan öst och väst.

Jag tror nämligen HD:s ledamöter måste ha ett stort, brett och djupt perspektiv på Sveriges militära och politiska roll i kalla kriget när HD nu återigen omprövar Bertil Ströbergs skuld. I det arbetet fyller Pelle Berglunds faktaspäckade bok en viktig funktion.

Kanske borde också HD:s ledamöter gräva lite djupare kring vilken relation SÄPO och den svenska militären egentligen hade till varandra under dessa spänningsår och om inte Ströberg möjligen kan ha fallit offer pga. av en ansträngd relation svenska militärer och säkerhetspolisen emellan, vilket också framkommer i Pelle Berglunds bok.

Sanning och rätt, diplomati och realpolitik kanske inte heller fungerar normalt när hela världen kärvar pga. ett starkt militärt hot och det kanske det inte heller gjorde när Ströberg dömdes för spioneri en svensk domstol det allra farligaste året 1983?

Anette Hydfeldt

Recension nr 5

Jag har läst boken.

Mycket skåpmat, om man tidigare följt fallet, men avsnittet om Katz var spännande. Så även avsnittet om Säpo kontraspionage.

Forsberg utnyttjades ofta vid våra säkerhetschefers utbildningar, varvid han föreläste om diverse spion/agent-fall och metoder som användes vid initiering av en agent.

Denne Forsberg hade för något år sedan även ett Sommarprogram i SR, varvid hans ryske "motståndare" (har glömt namnet) även var med. De "raljerade" lite om spelet dem emellan.

Forsberg tror jag även gav ut en bok om sin tid i kontraspionagets tjänst. Han är väl död men kanske hans ryske svensktalande "motståndare" lever.

Vidare saknar jag en intervju med den då aktuelle ambassadören Boris Pankin. Har läst hans memoarer för länge sedan men kommer ihåg att han hade ett något problematiskt förhållande med KGB/GRU bemanningen.

Har träffat honom som pensionär. Han verkar öppen i sin attityd till "forna" tiden. Tror han bor i Stockholm om han fortfarande är i livet.

*Delar författarens uppfattning att Bertil **dömdes på synnerligen svaga bevisgrunder/om några!!!***

Den nya framförda teorin finner jag inte helt osannolik särskilt när jag reflekterat över Forsbergs sommarprogram där jag tror det framgick hur man "signalerade" mellan svensk och rysk underrättelsetjänst.

Den framförda teorin är mot denna bakgrund helt möjlig.

Håkan B